

Smart Grid

Intelligens Energiarendszerek 2007

Budapest, 2007. november 27-én

Tartalom

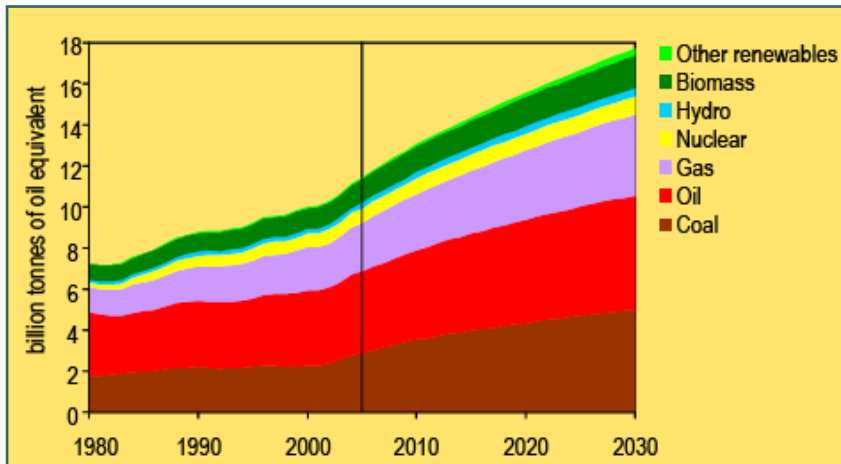

- Bevezető gondolatok

- 1) Hagyományos fejlesztés
  - ▶ tendenciák
  - ▶ nagy projektek

- 2) Intelligens fejlesztés
  - ↘ irányok

- 3) Összegzés

Mi történt tavaly óta

Még nagyobb energiaéhség

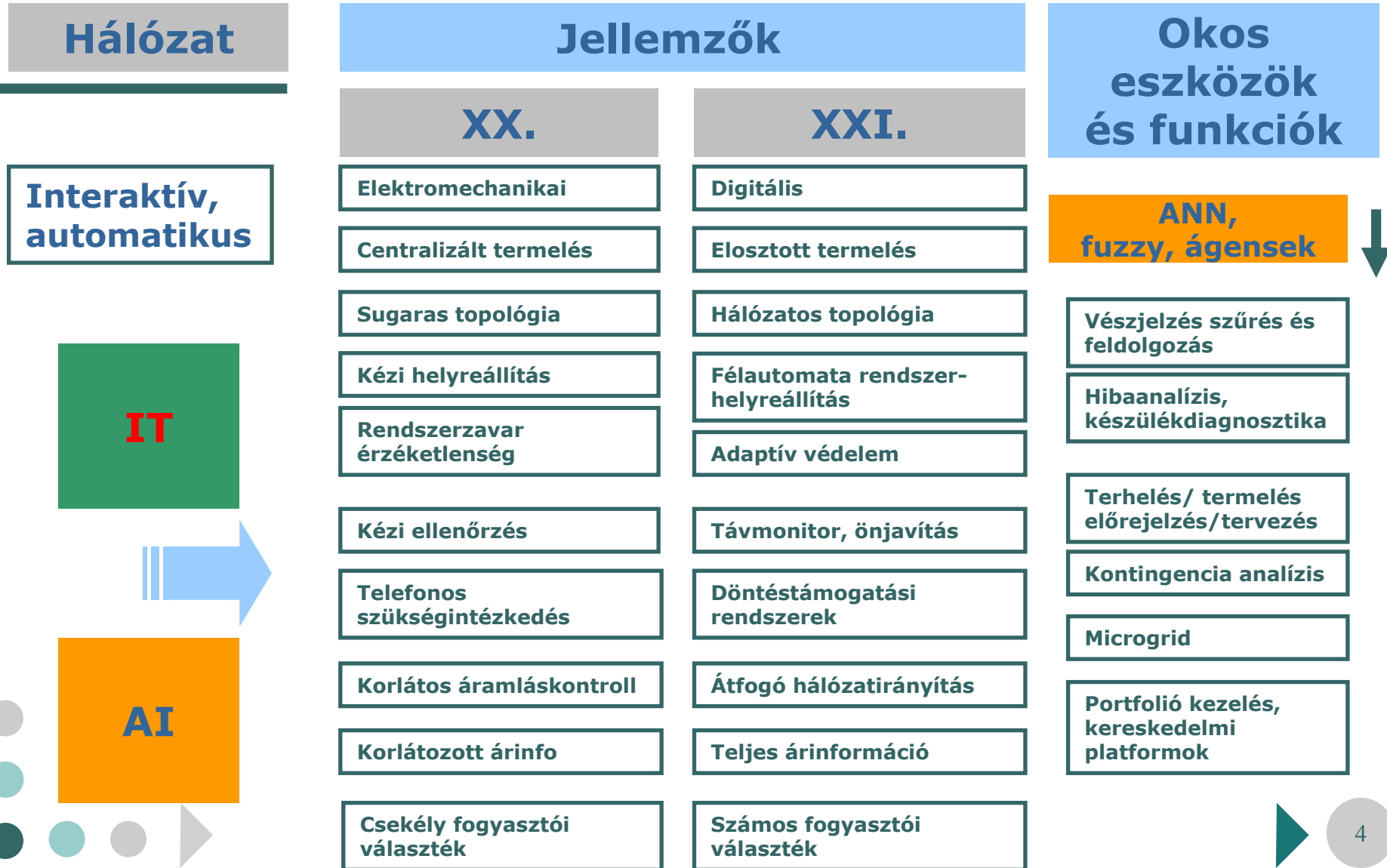
Fő tendenciák - késésben

Forrás: IEA WEO 2007

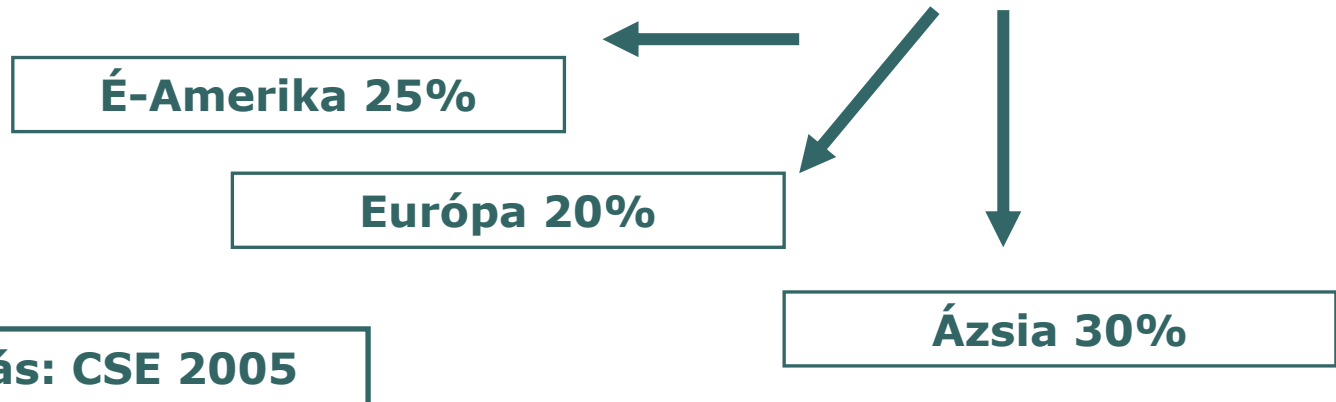
- **Piacosodás - dereguláció**
  - liberalizálás, demonopolizálás, privatizálás
  - vertikálisan integrált, centralizált közüzemi szisztéma >> versenypiac
- **IT széleskörű alkalmazása**
  - információs forradalom vívmányai
  - intelligens alkalmazások (irányítás, szabályozás, automatizálás)

Hálózat korszerűsítése

A hálózati piac (beruházás)

Milliárd USD/év	É-Amerika	Világ Σ
Vonali infrastruktúra	9	37
Alállomás, diszpécser központ	9	38
Határmetszék, mérés	2	6
Összesen	20	81

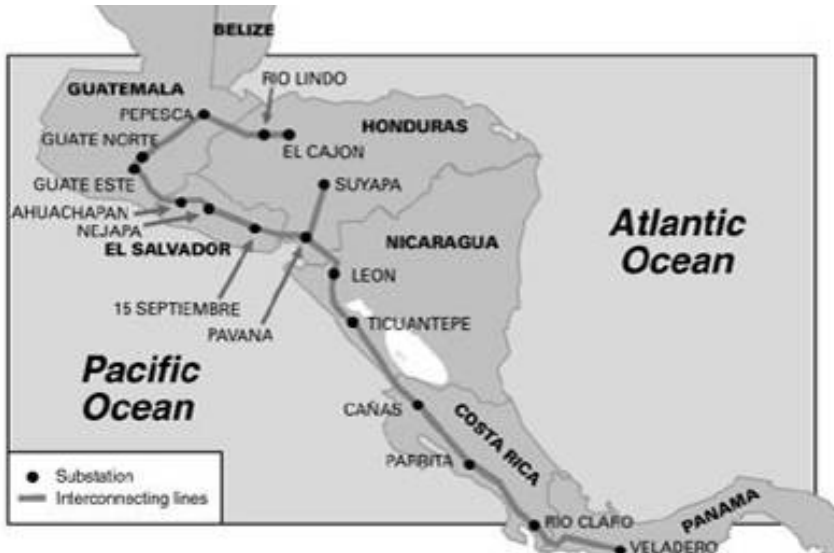

Fő trendek a fejlesztésben

- Elmaradt karbantartás/fejlesztése pótlása

- Extenzív fejlesztés:
  - Nagy hálózatok kialakítása
(szinkronterületeken belül és közöttük)
  - Növekvő igények kiszolgálása

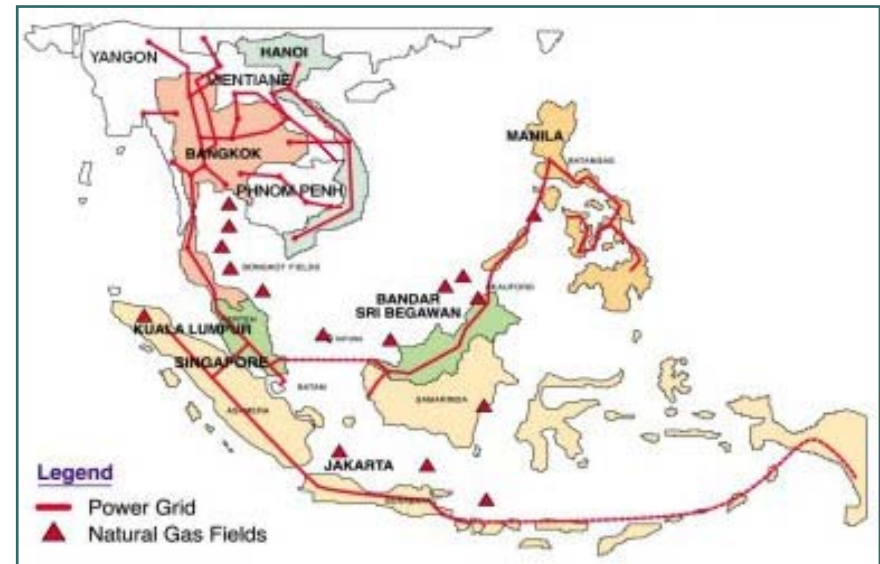
Transzhálózatok

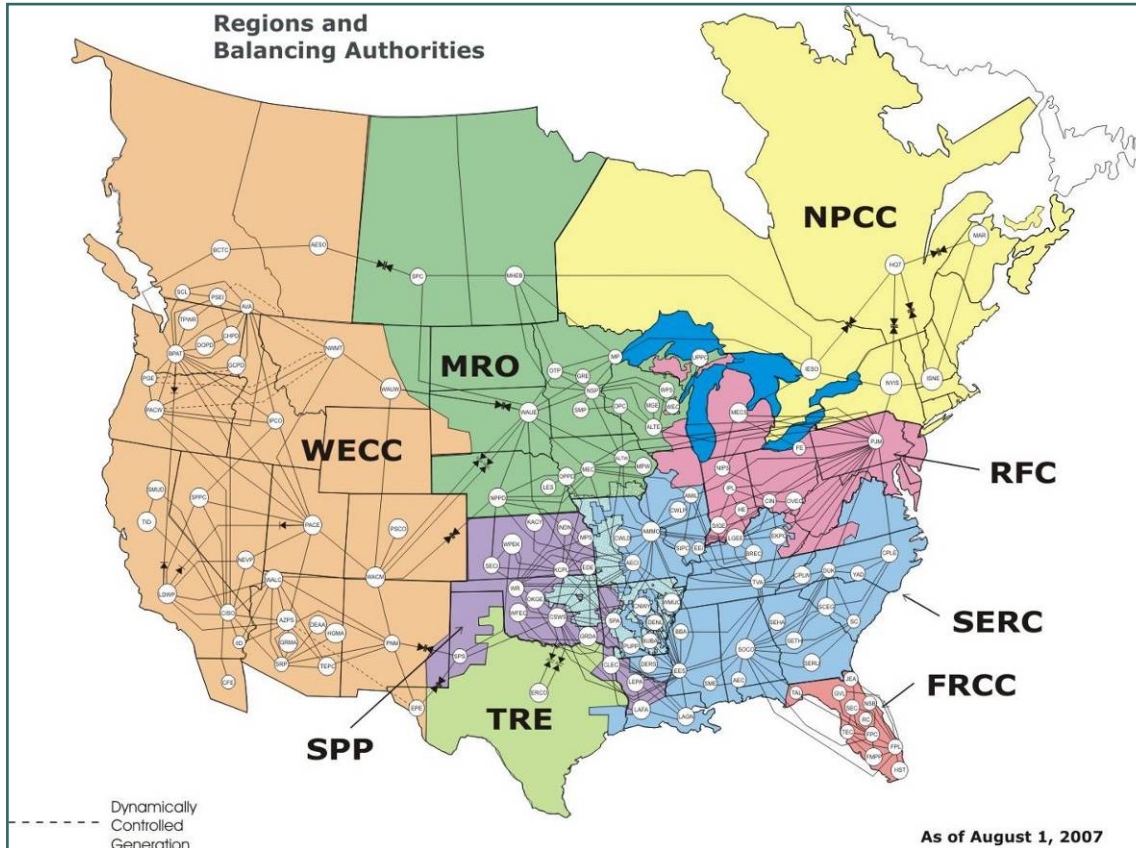
- SIEPAC: 1830 km 320 millió USD

Forrás: Power Latin America

➤ Közép-Amerikától Délkelet-Ázsiáig

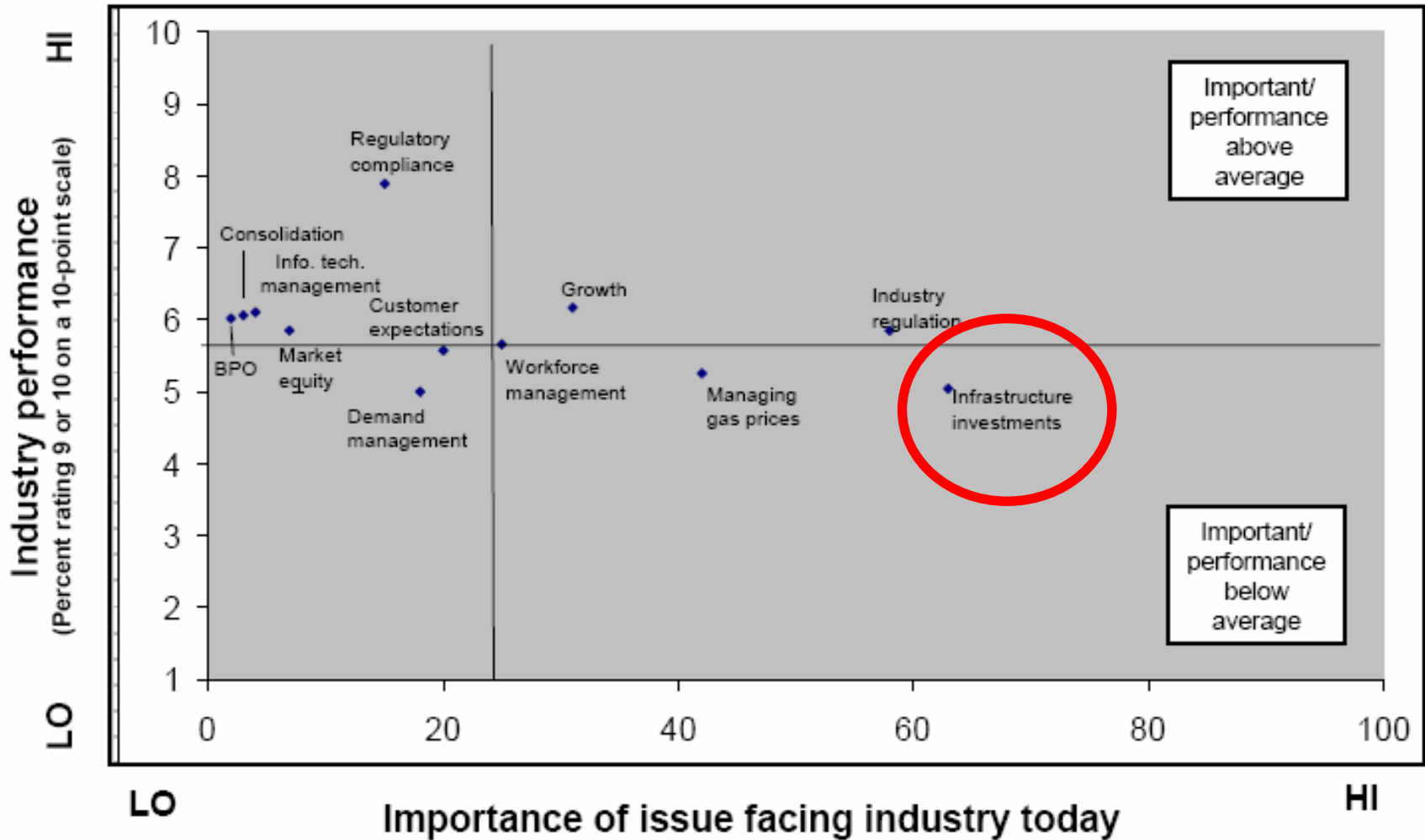
USA

- **1 billió USD az áramszektor eszközértéke, ennek $\approx 30\%$ -a hálózat**
- **700 ezer mérföld HV átviteli vezeték (160 milliárd USD) 200 tulajdonosnál**
- **5 millió mérföld MV elosztóhálózat (140 milliárd USD) 3 200 tulajdonosnál**

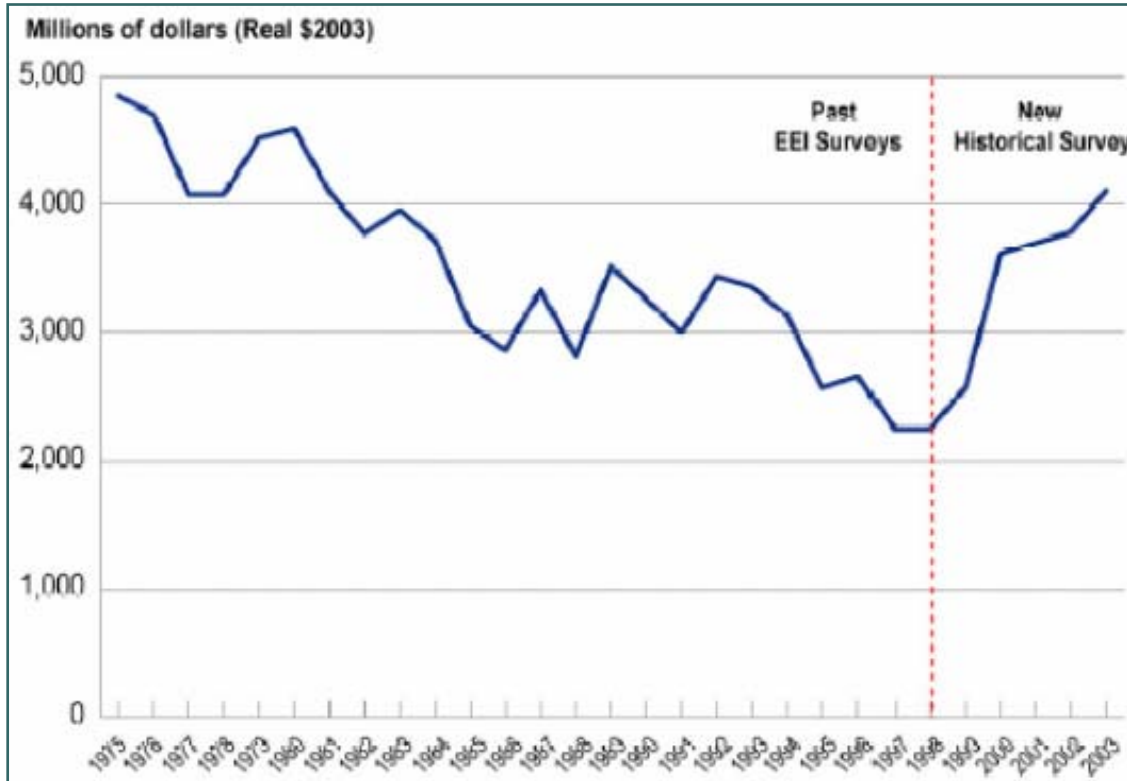

USA - fontos restancia

Forrás: Platts - Capgemini

USA átviteli beruházás

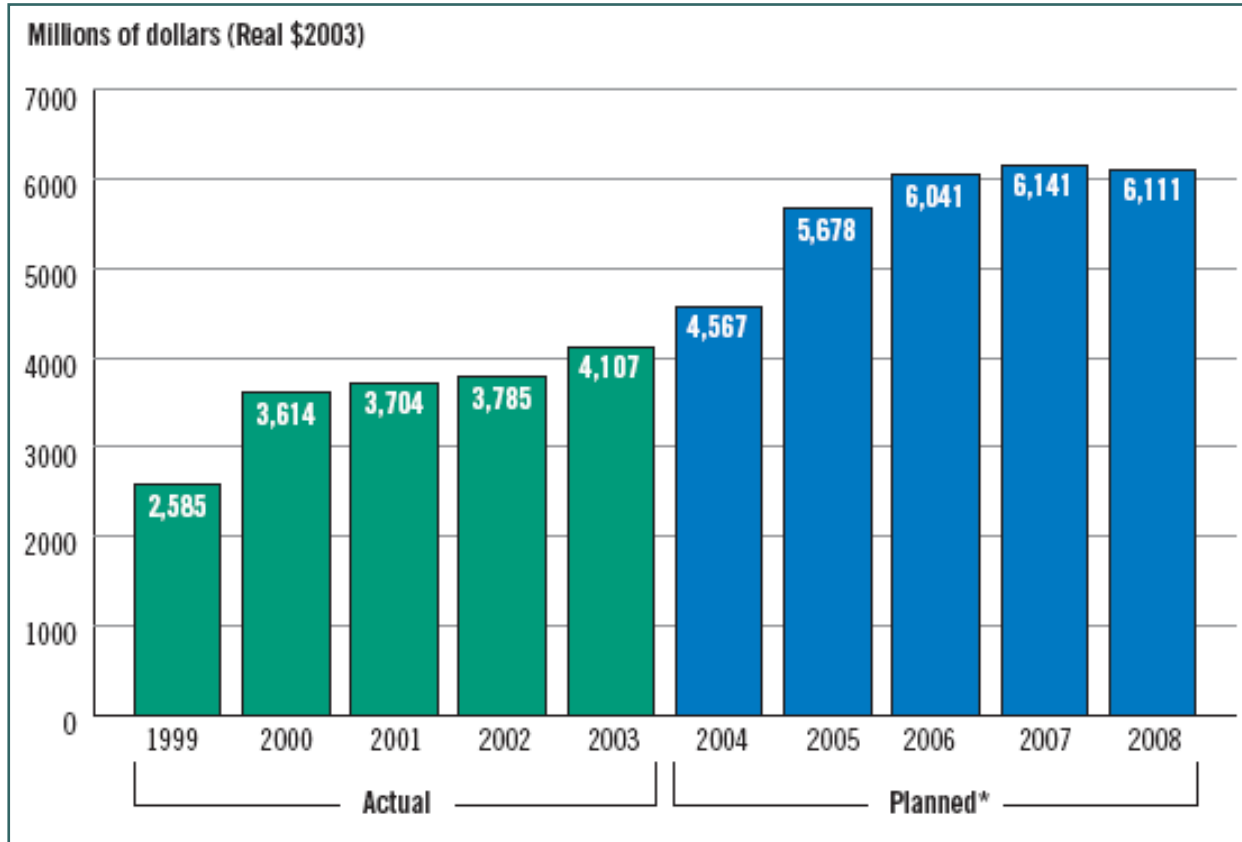
- **Átviteli hálózat és transzformátorok 70%-a >25 év Megszakítók 60 %-a > 30 év**
- **Átviteli hálózat 60%-a SCADA**
- **Évente 150 milliárd USD kiesés miatti veszteség**

- **Villamos energia aránya végső fogyasztásban nő: 40>50%**
- **Digitális eszközök által igényelt szolgáltatási minőség: 10>30%**

Forrás: Edison Electric Institute

Észak-amerikai átviteli beruházások

- IOUs a hálózat 75%-át képviseli
- Átvitel a teljes piac 40%-a
- Csak tőkeberuházás, O&M nélkül
- Csak vonali fejlesztés (mérés, stb. nélkül)

Forrás: Edison Electric Institute

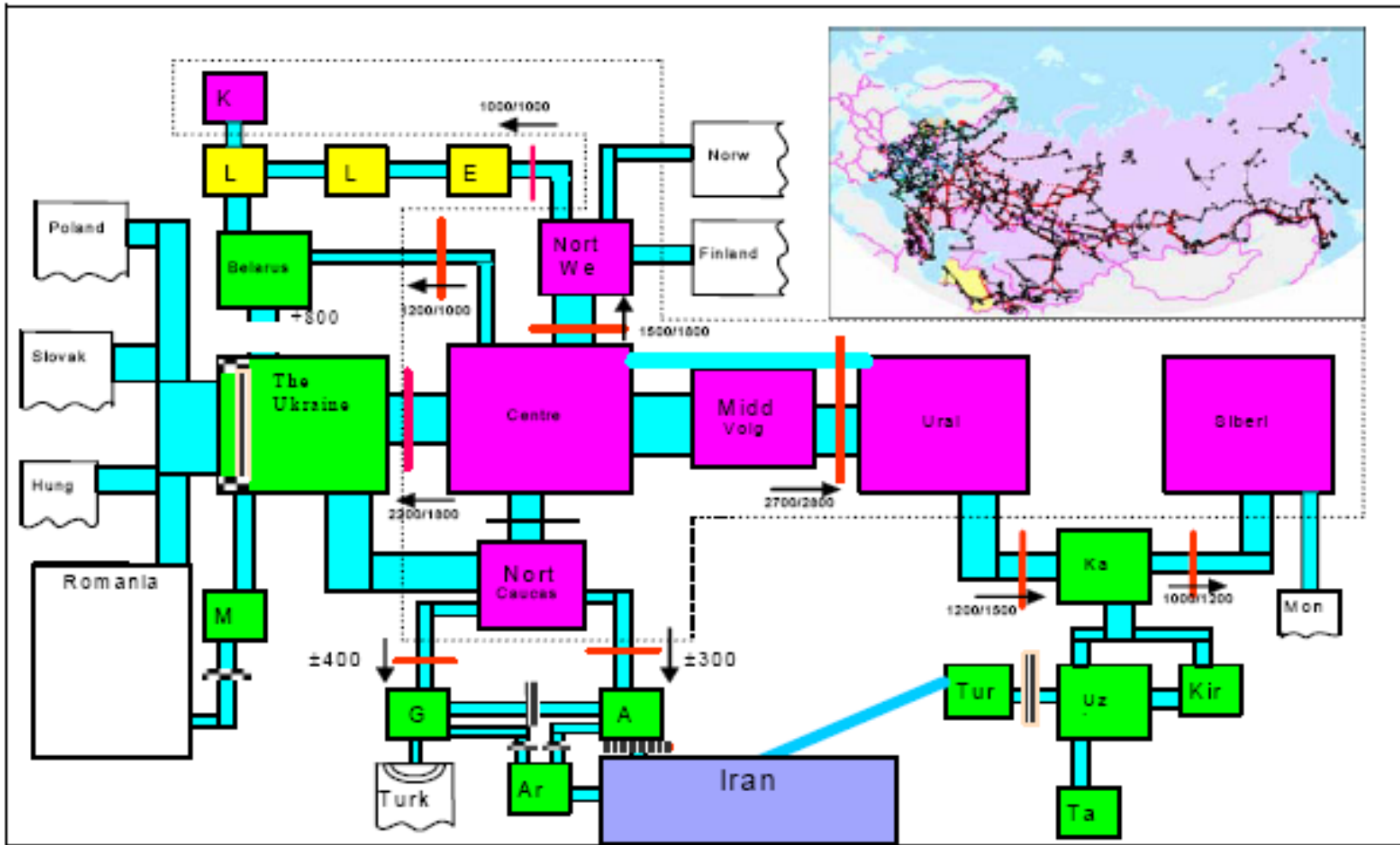
Oroszország - FÁK

- 2006-os 220 GW beépített kapacitás és 980 TWh fogyasztás
2020-ig 350-400 GW-ra, illetve 1700-2000 TWh-ra nő
- Hálózatfejlesztés 2010-ig 15 ezer km 220 kV, 2020-ig újabb 24 ezer km + 26 ezer km 330 kV

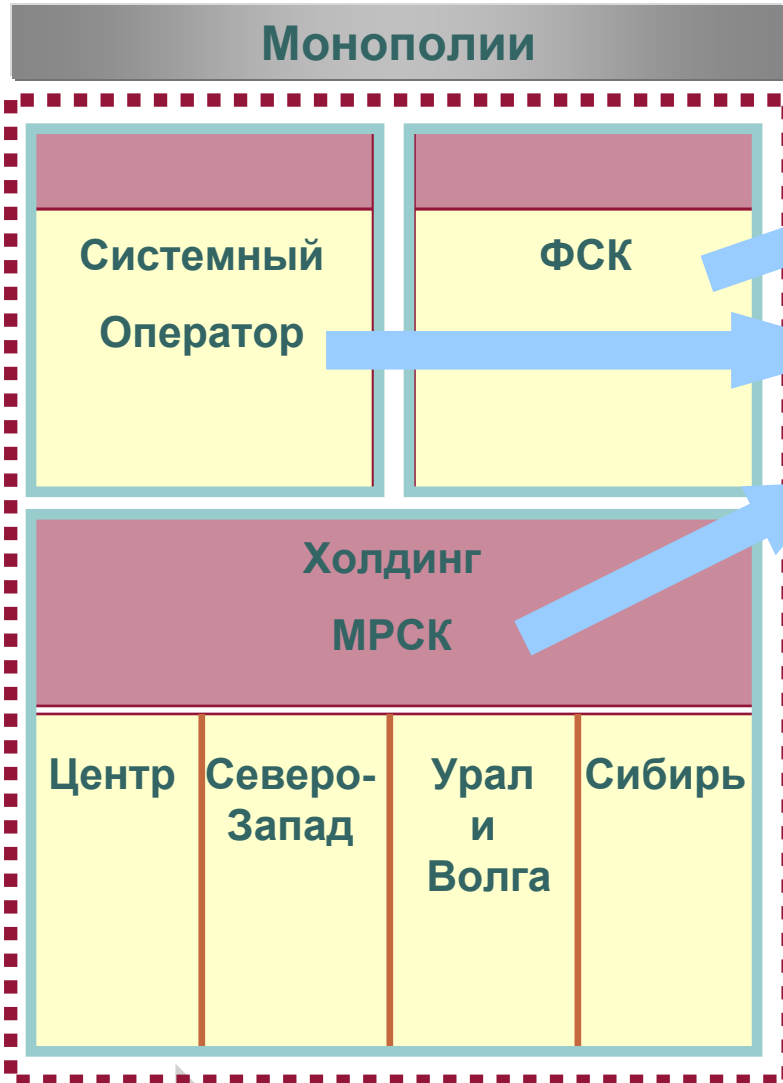
Forrás: PAO EЭC

IPS/UPS – FÁK+

Forrás: Eurelectric

Orosz fejlesztés 2006-2010-2020

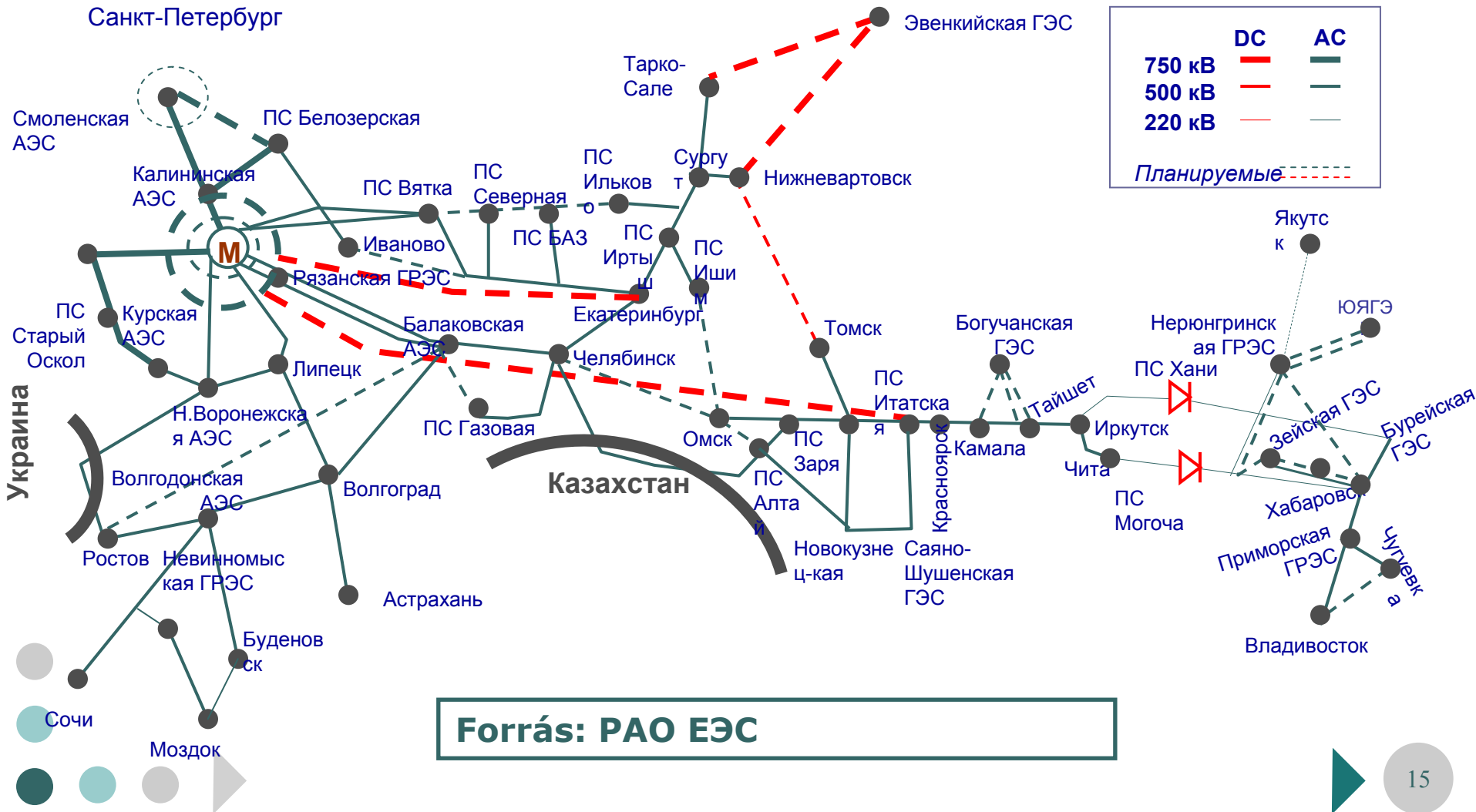
2006	2007	2008	2009	2010	Σ
36	99	172	150	128	585
1,5	6,8	9	3,8	8	29
47	144	172	160	179	701
84,5	250	353	414	315	1 315

Megjegyzés: milliárd RUB folyó áron,
RUB/USD ≈ 27

- 2020-ig 2 600 milliárd rubel átvitelre, 2 400 milliárd rubel elosztásra (a teljes áramszektor fejlesztés 40%-a) – 2014 Szocsi

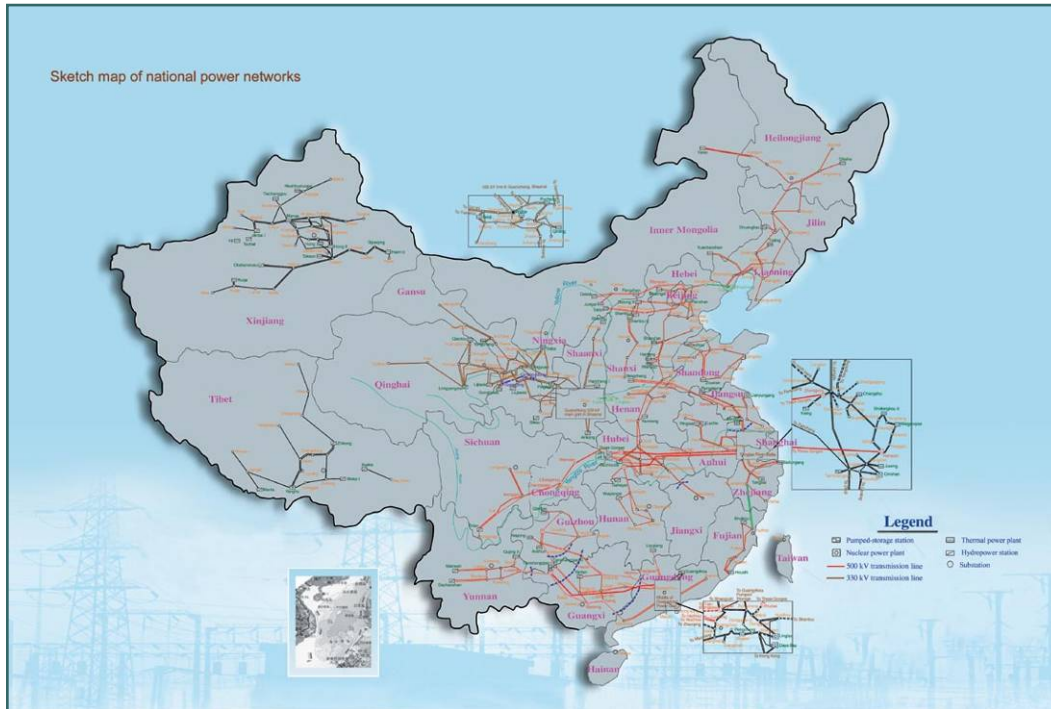
Forrás: PAO ЕЭС

Orosz hálózatfejlesztés

Forrás: PAO ЕЭС

Kína – drámai áramhiány

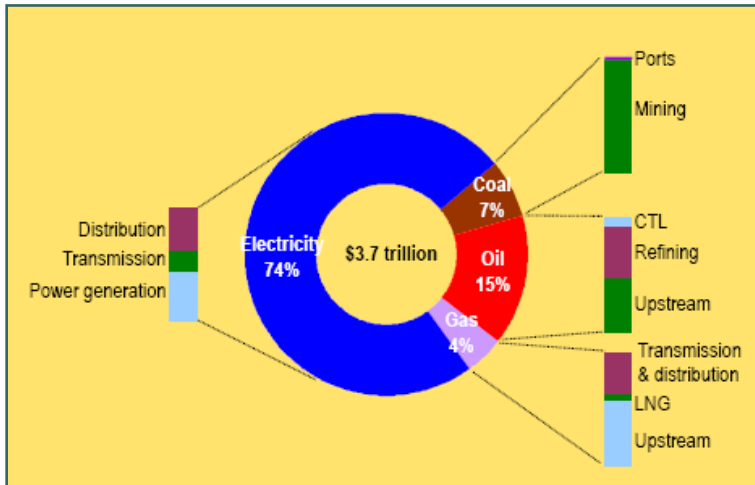
- 2003-tól >15% éves energiaigény növekmény
- 21 tartományban körkörös kikapcsolás

- 2005 végén 512 GW beépített kapacitás
- 12,5 GW 500 kV DC átviteli kapacitás
- 6 regionális hálózat (északi szénbázis és nyugati vízbázis 800-3000 km távol a tengerparti ipartól)

Forrás: Zhongguo Dianli

Kína – gigászi beruházásigény

- 2006-2030 között **3,7** billió USD energetikai beruházásigény
- Ennek közel **75%-a** az áramszektorban
- Ezen belül **50%** hálózati fejlesztés (előzőleg **13-33%**)

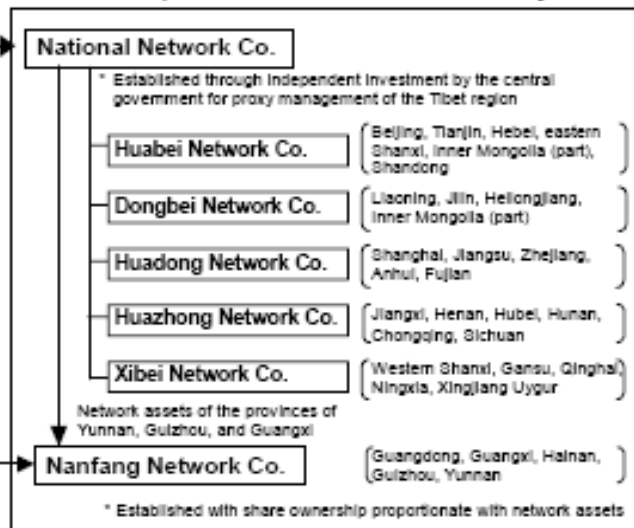
Forrás: IEA WEO 2007

Ütemes dereguláció

Forrás: IEEJ 2004

Kína – erős fejlesztés

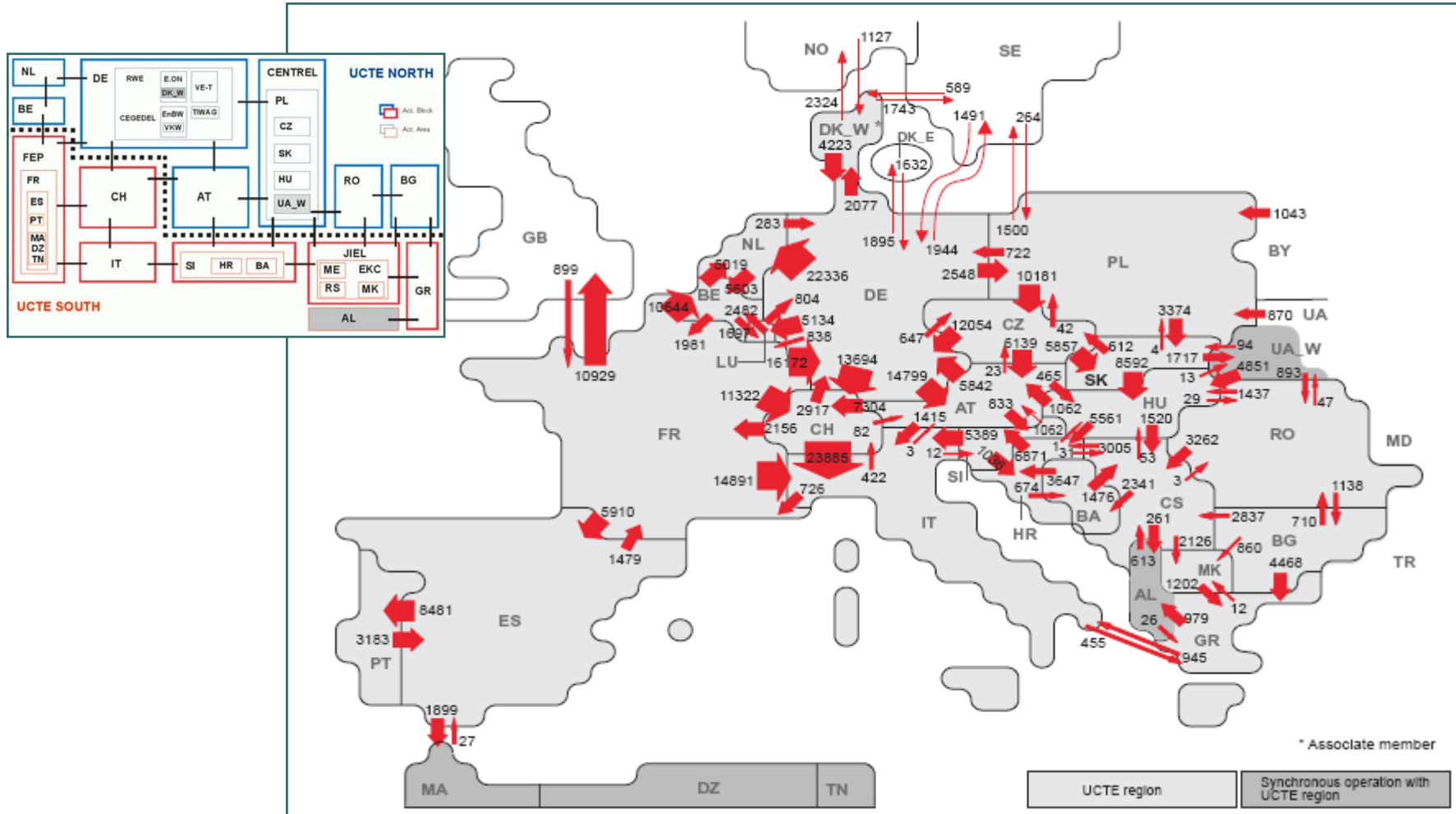
- 2005-2006 évente 1,4 GW átviteli kapacitás növekmény
- 2006-2010 évente 160 milliárd yuan fejlesztés
- UHV fejlesztés: 1000 kV AC + 800 kV DC Észak-Dél távvezeték
- 2008-ra 5 milliárd yuan orosz-kínai határkapacitás létesítésére (4,3 TWh/év import)

Megjegyzés: CNY/USD ≈ 7,5

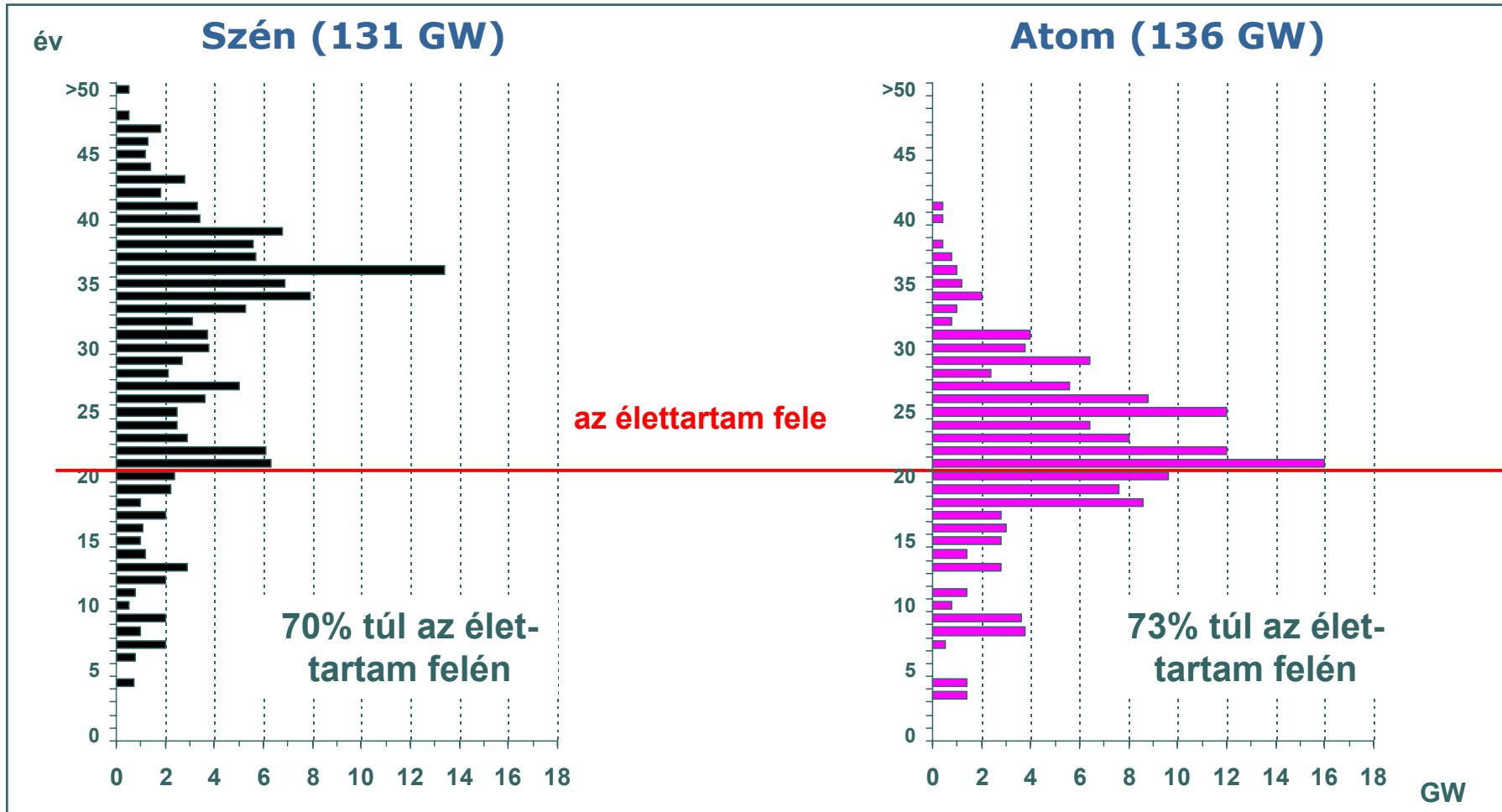
- 2006-ban 220 kV távvezetéki összeköttetés Vietnámba
- 2007-ben várható értékesítés 440 TWh
- 2007-ben 5 milliárd yuan Kelet-Nyugat UHV 1000 kV távvezetésekre,

UCTE

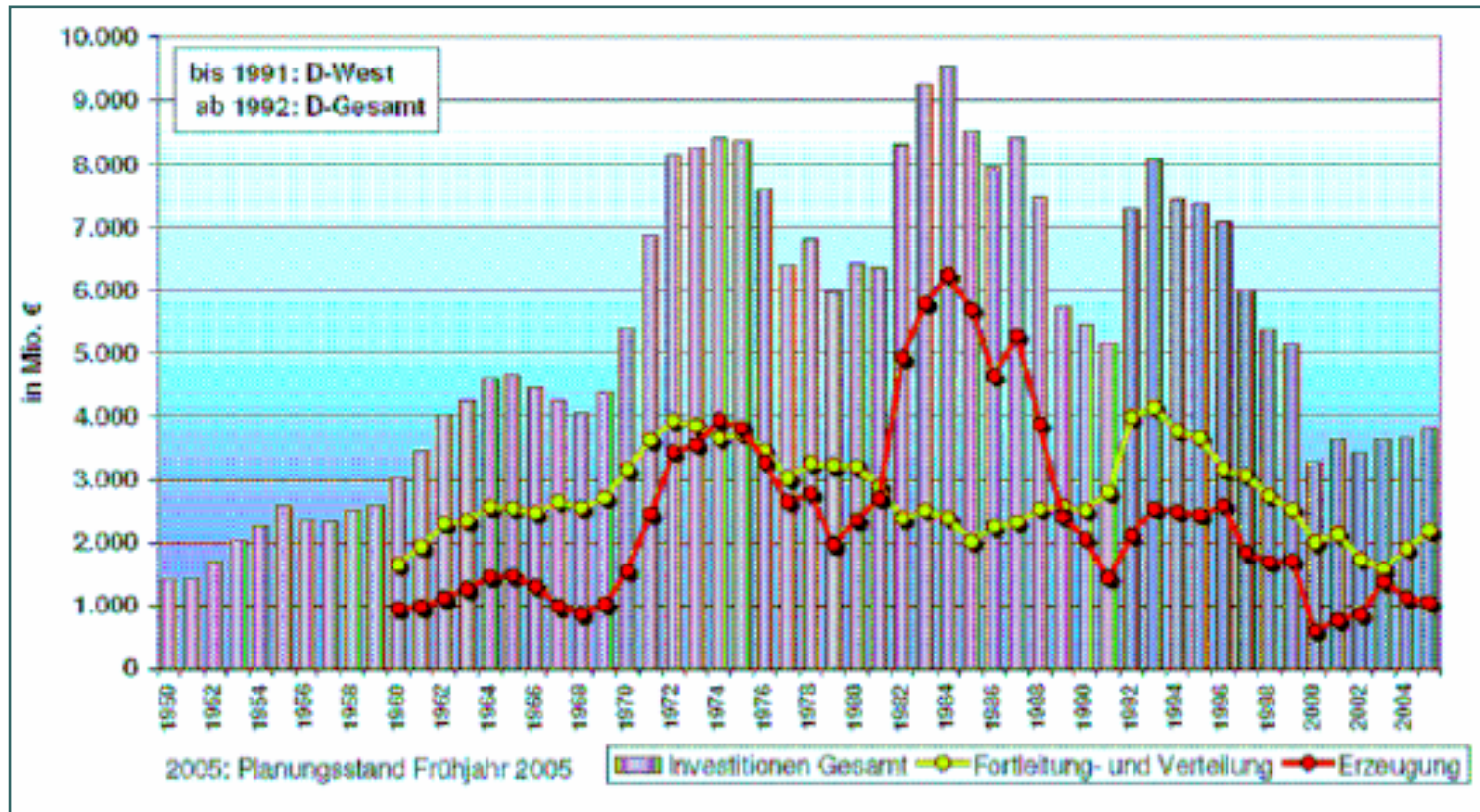
Forrás: UCTE 2007

Európai erőművi életkorfa 2005

Forrás: VGB PowerTech

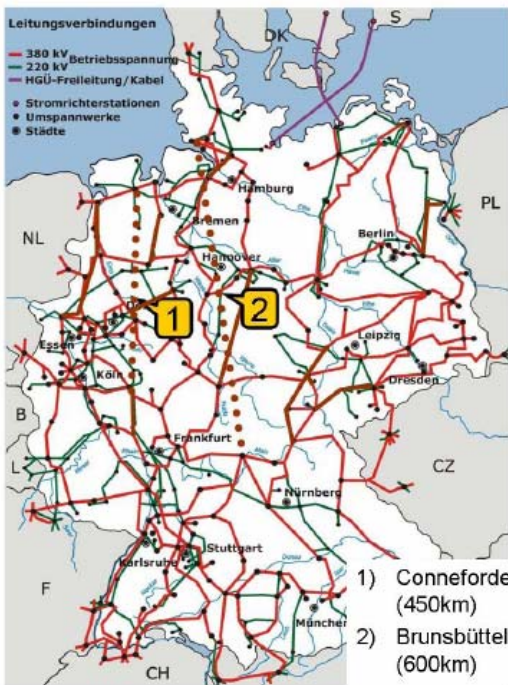
Német erőművi + hálózati beruházások

- 2005-ben 2 milliárd EUR

Forrás: Bremer Energie Institut

Német fejlesztés

Szélenergia források hálózati integrálása

2007	2010	2015	2020	Σ
275	506	355	1 800	3 000

Megjegyzés: millió EUR folyó áron,
EUR/USD ≈ 0,70

• **2700 km vezeték**

Forrás: DENA 2005

Spanyolország és Litvánia

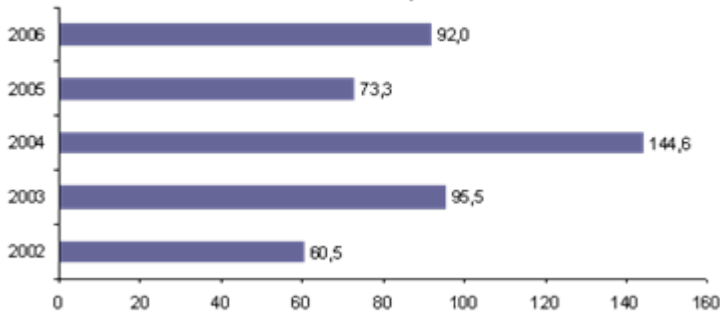

- 2006-2010 között 2,2 milliárd EUR beruházás

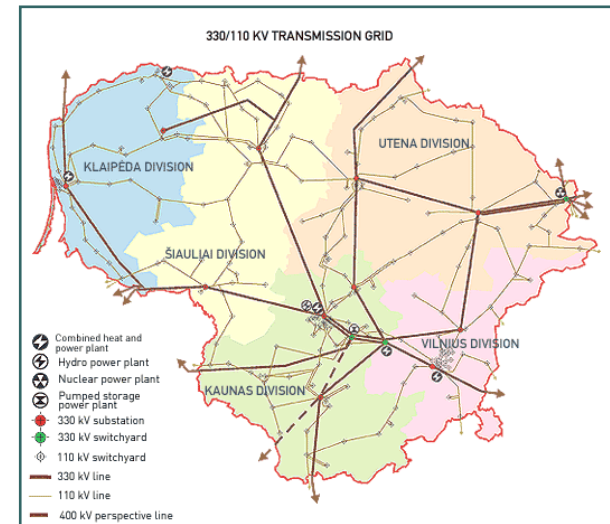

- 2006-ban 45 millió USD

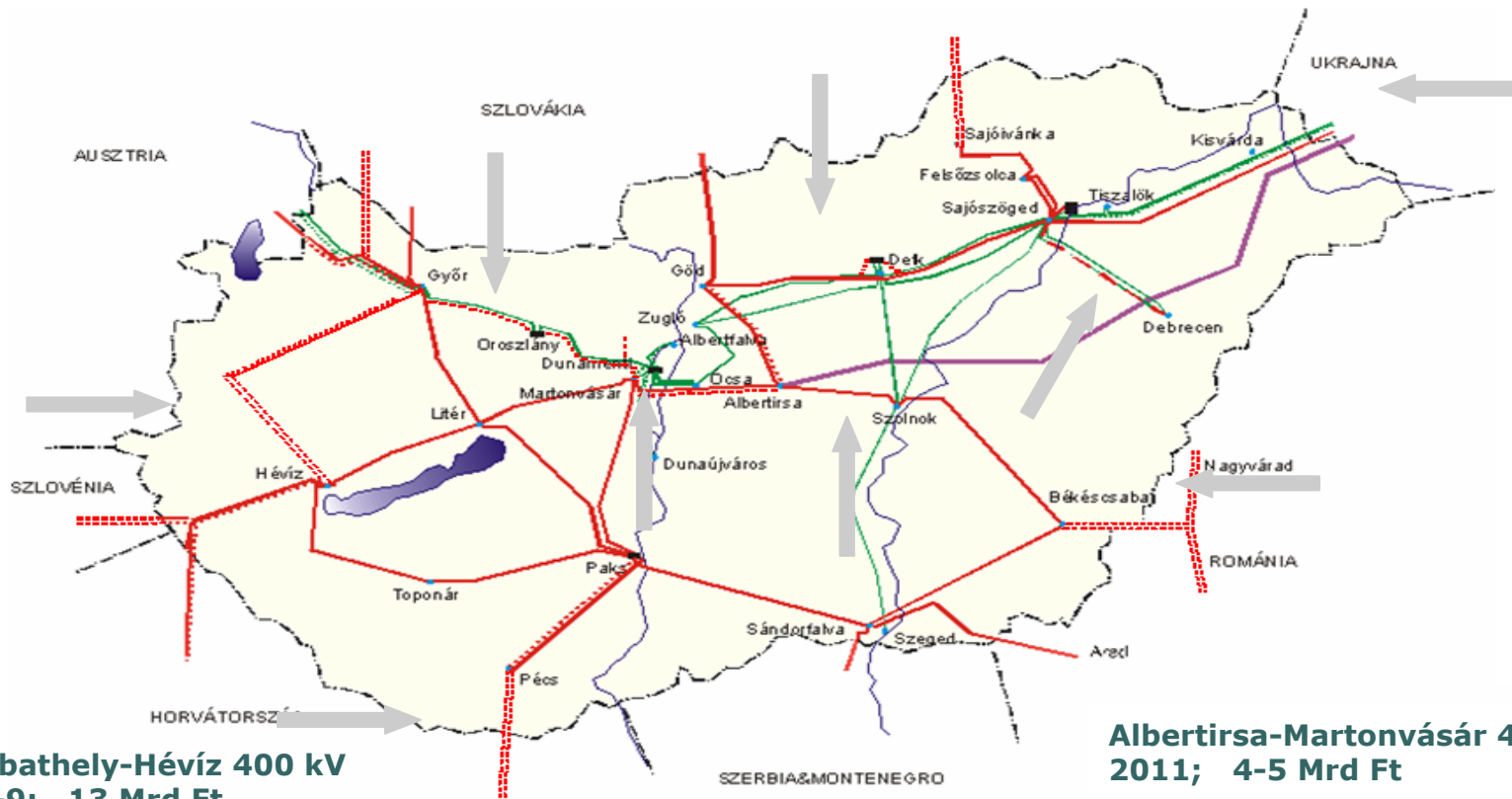
INVESTMENTS IN RECONSTRUCTION AND DEVELOPMENT OF TRANSMISSION GRID, MILLION LTL

INVESTMENTS IN THE DEVELOPMENT OF TELECOMMUNICATIONS AND CONTROL SYSTEM, MILLION LTL

Magyarország

Szombathely-Hévíz 400 kV
2008-9; 13 Mrd Ft

Békéscsaba-Nagyvárad 400 kV
2008; 5 Mrd Ft

Pécs-Ernestinovo 400 kV
2010; 5 Mrd Ft

Debrecen 750/400 kV
2010(?);

**Sajóivánka-Rimaszombat
400 kV**
2010>(?); 5 Mrd Ft

Martonvásár-Oroszlány-Győr 400 kV
Etyek térségében új 400 kV
2010; 18-19 Mrd Ft

Albertirsa-Martonvásár 400 kV II.
2011; 4-5 Mrd Ft

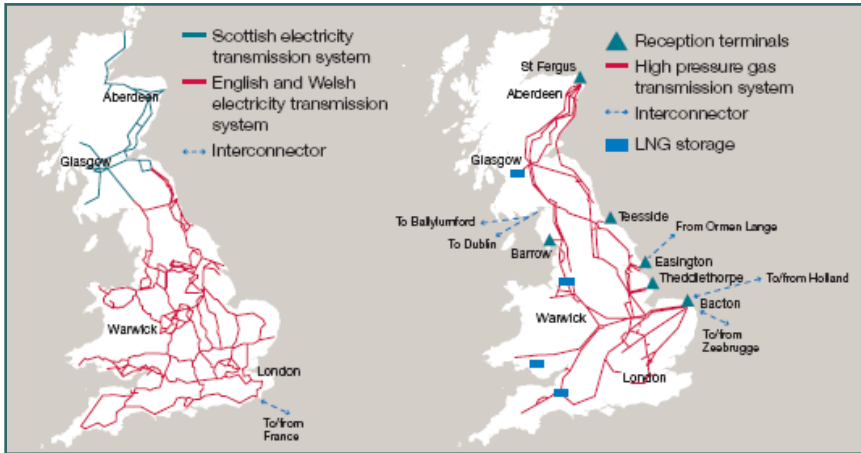
Detk 400/120 kV
2012; 5 Mrd Ft

Szolnok 400/120 kV
2012; 5 Mrd Ft

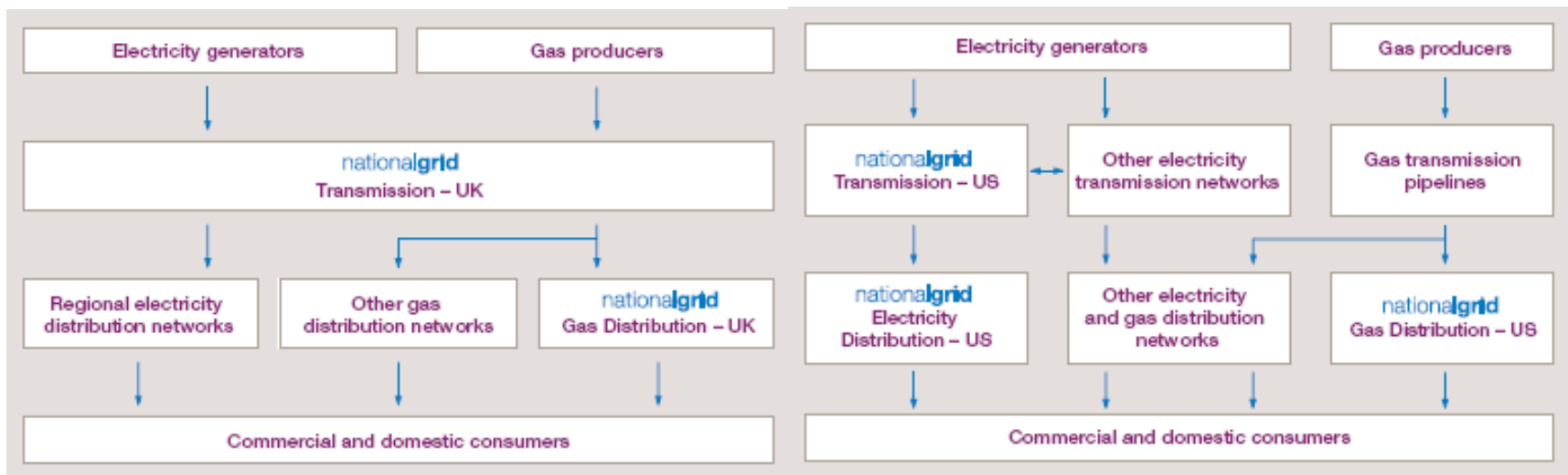
Forrás: MAVIR

Nagy-Britannia - National Grid

- **UK elosztóhálózat 70%-a lecserélendő 20 éven belül**
- **Skóciában 12 GW megújuló kapacitás vár csatlakozásra**

Követelmények és fő hajtóerők

Smart Grid hajtóerők USA és EU

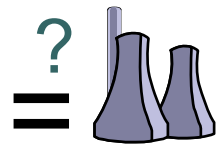
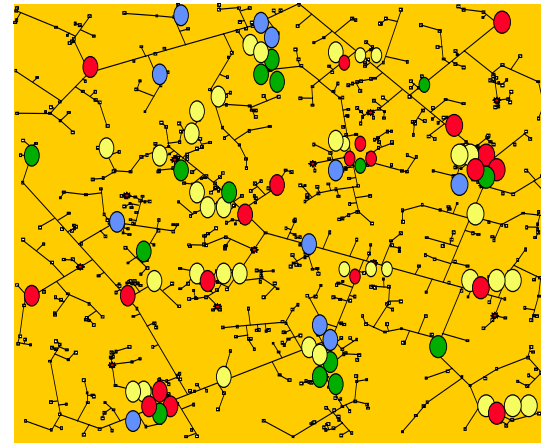
„Bit for Iron”

- Sürgőssé váló halasztott beruházások
- Szabályozói változások
- Tőkeigényes fejlesztéseket kiváltó olcsó IT megoldások

50-100 milliárd USD megtakarítás
20 év alatt (PNNL)

CO₂

- Megújuló források és CHP rendszerbe illesztése
- Piaci kihívások (árak)

Irányok, programok

- **NETL Modern Grid – 2008-ban 19+30 millió USD**
- **IntelliGrid**
- **Smart Metering**
- **Columbia Egyetem ROAM (Ranker for Open-Auto Maintenance Scheduling)**

- **Microgrids 4,5 millió EUR + More Microgrids 8 millió EUR**
- **FENIX 14,7 millió EUR (LVPP Iberdrola+EdF) 14,7 millió EUR**
- **FP7 Smart Metering (+vállalatok)**
- **European SmartGrids**
- **IEA ENARD (Networks Analysis R&D)**

Szektor árbevételének 1‰-e K+F

Szektor árbevételének 1%-a K+F

Összegzés

- A jelenlegi fejlesztés túlnyomó része extenzív jellegű
- Az intelligens megoldások már keresik a helyüket a rendszer inerciája ellenére
- Még erősen tartja magát a XX. század, de lassacskán (nemsokára viharosan?) átlépünk a XXI. századba

Business Consulting

Drucker György

Ex Libris Tanácsadó Kft - 1115 Budapest, Mohai út 3.

Telefon: (+36) 20 9 424 410

Köszönjük megtisztelő figyelmét !

Örülünk, ha eljuttatja véleményét,
észrevételeit:

exlibris@axelero.hu

Energiahírek: www.energiainfo.hu

